

פרוטוקול מס' 1/34
מישיבת ועדת הכלכלה
מיום ג' י"ב תמוז תשי"ד-13.7.54
בשעה 11:00

חברי הועדה:

השתתפו:

- מ. בנטוב - היו"ר
- י. אורי
- ג. אבניאל
- ס. חזני
- א. כהן
- ס. ואלנר
- ע. סימון
- י. ביצני
- ש. פרלשטין
- ד. פלדמן

מוזמנים:

מר אליצור - מטעם משרד הפנים

סדר-היום:

סיכום הדיון בעניני צפת.

היו"ר מ. בנטוב:

אני פותח את הישיבה

ש. פרלשטין:

אני מבקש להעלות על סדר יומה של הועדה את ענין משרד הפיתוח, שלדעתי הוא בתחום הסמכויות שלנו. לאור הנחה זו ולאור הידיעות והתפורסמות מדי פעם על המתרחש בחברה האסלג ובמחצבים, הייתי מבקש שזמין את שר הפיתוח, כדי שירצה בפנינו על מפעלי משרד הפיתוח, ובנוכל לערוך בדיכוח בענין זה.

היו"ר מ. בנטוב:

בדרך כלל אנו מזמינים שרים לדיון על שאלות מסויימות. אני מבין שאתה רוצה שנדון בשאלת המחצבים. אתמול החלטנו להזמין את השר בענין חוק החשמל, אני מציע שבאותה ישיבה נקבע אתו פגישה לענינים אחרים. אני חושב שהוא ברצון יקבל זאת.

י. אורי:

אני סבור שקודם כל עלינו לסיים את הדיון בחוקים שהועברו אלינו מהכנסת.

היו"ר מ. בנטוב:

בנוסף לצווחחוק חיות הבר בלבד. את חודר האומנים הממשלה מעכבת. לועדה אין כל רצון לעכב חוקים.

הי

אנו עוברים לסדר היום - סיכום הדיון בעניני צפת. לא הייתי בישיבה הקודמת, אבל התרשטטויות שלי ממהלך הענינים הוא, שלמרות הפסיסיות שאפפה אותנו כראשית הדיונים, יש לי הרוש שהטגנו הישיבים:

א. חברת מטעי האומה הודיעה, שהיא מוכנה לקבל את שיקום המטעים בסביבה, ורשות הפיתוח הודיעה שהיא מוכנה לבדוק את החוזים ולהעביר מה שאפשר להעביר לחברת מטעי האומה.

ב. חברת מטעי האומה מוכנה להקים בית בד בצפת. מלבד זאת הודיע האוצר שהוא מוכן לסייע בעניין זה, וסר וייץ הודיע לי שיהודי מארגונינה יש לו עניין בזה. אני חושב שצריך היה לקטור את כל הגורמים האלה עם חברת מטעי האומה.

ג. בעל היקב בצפת טען, שאין לו ענבי יין בסביבה. סגן סר החקלאות מסר לי שהיה בסביבה ומתברר ששקי הסביבה נטעו ונוטעים 3000 דונם ענבי יין, שזה הרבה יותר מהדרוס לבעל היקב, וכאשר סיפר זאת לבעל היקב, הוא טען שלא ידע על כך בכלל.

ד. הקק"ל הודיעה שהיא מוכנה להרחיב את הייעור וכן להכנס לעניין של הכשרת קרקע.

ה. האוצר הודיע שהוא מוכן להכיר במפעלים ידועים בצפת כמפעלים מאורגנים.

ו. שמענו שהאוצר מתחיל להתעניין בהקמת מפעל לחלקי חלוף בצפת.

אלו הם דברים הפותחים אפשרות לתיקון המצב בצפת, אם כי יש עוד שורה של תביעות שלא נענו, ואני חושב שאם נתרכז בהטלצות ספציפיות, אולי נוכל להביע גם את משרד העבודה ומשרד הפיתוח, שעדיין לא גילו רצון להכנס לעניין.

פ. פרלסטין:
נציג האוצר הציע להחיות את החברה לפיתוח צפת, והיתה הצעה בוגדת, במקום להחיות את החברה לפיתוח צפת - להקים ועדה בינמסרדית לפיתוח צפת.

היו"ר ס. בנטוב:
לא טיצייתי את כל ההצעות והדעות שנשמעו. ציינתי רק אותם הדברים שעליהם יש הבטחה לפעול.
אני מציע שעכשו יהיה לנו חלוף דעות כללי.

פ. פרלסטין:
אני מציע שנשמע אותו עכשו.

סר אליצור:
אני באחי בלתי מוכן לשאלות אלו. לא הודיעו לי שאצטרך לענות על שאלות אלו.

היו"ר ס. בנטוב:
אם כך, נסאיר לך אפשרות להכנס לדיון ברגע שתמצא לנכון.

ב. אבניאל:
הערות מספר. אם אנו רוצים להשיג משהו למען צפת, עלינו להתרכז ב-6-7 נקודות עיקריות ובאמת לעמוד על המסמר שהן תוגשמה ותוצאנה לפועל. בין הנקודות העיקריות אני רואה - מתן זכות עדיפות לעיר זו לפיתוח תעשיות קלות, שחמר הגלם אינו מהווה בהן מסקל רב, ואינן מוכרחות להיות דוקא במרכז האוכלוסייה.

ג. לא נראה לי בטום פנים שיש צידוק לכך, שצפת תשלם חסמל ומים יקרים יותר מאשר מקומות אחרים. לכן עלינו לעמוד בתוקף על כך ששירותים אלה יעלו בדיוק כמו שעולים במקום הזול ביותר.

פ. פרלסטין:
אולי אתה מוכל לקבל את הצעתי, שביחס למים, וחסמל, נמליץ אותן ההמלצות שהמלצנו ביחס

ליירוטלים

ב. אבניאל:

בסדר, זה גם יטמט תקדים.

מהפרוטוקולים שקראתי ומהישיבות שהסתתפתי בהן, התרשמתי, שלמרות זאת ואף על פי כן, אפשר לתת פרנסה לאלף משפחות מחקלאות, ואני נוקט מספר צבוע מאד. אני חושב שאחת העוולות הקשות, שאפילו בטוח חיוני זה, איש לא נתן על כך את דעתו. אני חושב שזה אך ורק הזנחה ורשלנות, אם מצד המתייטבים גופא או מצד הגורמים הטלסוניים, כרגע אינני קובע.

צפת היא מקום שנכרא לקיט, ובהסוואה

לאפשרויות הוא מוזנח מאד.

נקודה אחרונה - חייב לקום איזה גוף שזה יהיה תפקידו, לפתח את הערים הקדושות ההיסטוריות, לאו דוקא צפת - טבריה, ירושלים וצפת.

ג. חזני:

אמרתי כבר בישיבה הקודמת שהענין בסל במידה מספקת להכרעה. אני מצטרף להצעתו של מר אבניאל שלא נכנס לפרטים. אנו יכולים להמליץ על כמה דברים עיקריים והגוף שיקום יצטרך לבחון כל דבר ולבצע אותו. לטעם כך אינני רואה צורך בויכוח. אני מציע שהיו"ר בעצמו או עם עוד שני חברים, יכינו סיוטא של המלצות לאור הדברים שנשפטו ונאמרו.

אתה מציע אפוא ועדת טענה מצומצמת?

היו"ר מ. בנטוב:

כן, ומליאת הועדה תאשר את המלצותיה.

ד. חזני:

אני מצטער שלא יכולתי להשתתף בכל הדיונים. אבל עד היום לא קבלנו תשובה על השאלה היסודית - כמה ימי עבודה נחוצים לצפת וכמה צריך להבטיח בעזרת תקציב הפיתוח והממשלה. לדעתי, זוהי השאלה הדחופה ביותר. כל שאר העניינים יש זמן לחשוב עליהם ולחפש להם פתרונות.

א. כהן:

אני מסכים לדעתו של מר חזני שצריך לרכז את ההמלצות, ולדעתי עלינו לרכזן, נוסף לבקודה שדברתי עליה בסתי נקודות: (א) בהצעות שיש בהן מסוים בצווע מילדי על ידי הממשלה; (ב) עניינים תחוקתיים או סדוריים הנוגעים, למשל, למרכז ההקעות לטתן עדיפות ולהכוונת מפעלים לצפת.

התרשמתי מהישיבה הראשונה, שאחד הדברים החסרים בצפת הוא - חוסר מנהיגות וחוסר יזמה פרטית. על יזמה פרטית אי אפשר לגזור סלמעלה. אבל אולי אנו יכולים להמליץ על איזה גוף צבורי המורכב מנציגי הצבור במקום, שיסתפו פעולה ויטמטו גורם מעורר. לדעתי, אם אנו לא נמליץ על זה, זה לא יוקם בצפת לעולם, כי זו עיר מלאה סריבות. אולי בעזרתנו תוקם ועדה שנקרא לה בטעם ועדה להחליט צפת.

י. אורי:

אני תומך בהצעת מר חזני ביחס לוועדה מצומצמת. הטפסעו עלינו רוב טובות בהצעות מסודרות. צריכה לסבת ועדה מצומצמת שבקיצה בעניינים שתסכם את הדברים ותביא לנו הצעות להמלצות. הייתי רוצה שהועדה לא תורכב לפי מפתח מפלגתי, ואני מציע שיסתתפו בה החברים: היו"ר, כהן וחזני.

בהזדמנות זו אני רוצה להזכיר לוועדה שהחלטנו על סיור לצפת, ואני מציע שהועדה המצומצמת תביא לנו הצעה גם ביחס לסיור.

ט. פרלסטין:

אני גם כן תומך בהצעה של ועדת מצומצמת. אבל אינני מציע לדחות את קבלת ההמלצות

עד לאחר הטיור בצפת. ואני מציע שהועדה המצומצמת תביא לנו את הצעותיה ביום שני.

הי"ר ט. בנטוב:
אני מקבל את ההצעה ביחס לוועדה מצומצמת. אבל אני רוצה להגיד כי פה יכולות להיות שתי גישות - גישה אחת, לצאת ידי חובה בעניינים אלה, זאת אומרת - קבלת כמה המלצות כלליות מבחינת טלח לחטך על פני הטיים; ויכולה להיות גישה שניה - לברוק כל שני דברים ולקבל המלצות שתמטנה מנוף לפעולות מסויימות.

אנו דברנו על כך צריך להקים כמה נקודות חקלאות בסביבת צפת. אם לדבר על דבר קונקרטי אפשר היה לקטור זאת עם הפעולה מן העיר לכפר, ולהקים במסגרת פעולה זו ישוב אחד או שנים. אבל בעינין זה צריך לבוא בדברים עם המחלקה להתייבות. הוא הדין בטח התיירות עלינו להתייעץ עם לשכת התיירות הממשלתית מה נחוץ לעשות כדי שענין התיירות בצפת יקבל מנוף. ישנם עוד כמה דברים שאינני בטוח שלא נצטרך לחזור עליהם.

י. אורי: הרי זו ועדת ניפוי וביסוח.

הי"ר ט. בנטוב:
אני מציע שועדת המטנה תזמין את הגורמים הנוגעים בדבר ותברר אתם את הדברים. לא ברור לי אם כבר ביום שני הבא נוכל להביא את ההצעות להמלצות, אולי נוכל להביאן לישיבה שתקיימה ביום שלישי.

בזה אנו מסיימים את הישיבה. ועכסו

תסב ועדת המטנה.

הישיבה נבעלה בטעה 12.00